

Primljeno: srpanj 2007.

Međunarodni skup "Suvremena policijska edukacija" Skopje 10. i 11. lipnja 2007. (1st International Conference "Contemporary/Modern Police Education" Police Academy - Skopje)

Na Policijskoj akademiji u Skopju održan je sredinom lipnja ove godine pod pokroviteljstvom AEPC-a (*Association of European Police Colleges*) prvi Međunarodni skup na temu suvremenoga policijskog obrazovanja na kojem su sudjelovali predstavnici europskih zemalja, među njima i predstavnici visokoškolskih policijskih institucija iz Njemačke, Norveške, Austrije, Poljske, Bugarske, Turske te zemalja u regiji. Radni jezik skupa bio je engleski. Skup je bio izuzetno dobro organiziran, a otvorila ga je direktorica Policijske akademije Slagjana Taseva kratkim prikazom razvoja institucije koji smatram važnim radi usporedbe i promišljanja daljnjih pravaca razvoja naše Visoke policijske škole u europskim i regionalnim okvirima.

Policijska akademija Republike Makedonije najmlađa je članica Sveučilišta "Sv. Kliment Ohridski" iz Bitole. Sredinom 2003. godine donijet je Zakon o Policijskoj akademiji kojim je toj instituciji dodijeljena vodeća uloga u istraživanju i edukaciji u području policijskog obrazovanja i sigurnosti. Na taj način otvorena je mogućnost znanstvenom i nastavnom osoblju za daljnji razvoj prema centru izvrsnosti kroz usku suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini kao jednim od ciljeva u skoroj budućnosti. Ta suradnja uključuje između ostalog i poštovanje jednog od najvažnijih načela Bolonjskog procesa, a to je osiguranje standarda kvalitete koji omogućuje mobilnost kako studenata tako i nastavnog osoblja. **U tom kontekstu poseban naglasak je na jasnoj i učinkovitoj koordinaciji suradnje sa sličnim ustanovama u Europi i šire.** U osobnim kontaktima s makedonskim kolegama i kolegicama saznala sam da su redovita studijska putovanja nastavnika i znanstvenika u druge zemlje, prvenstveno zemlje engleskog govornog područja, u trajanju od mjesec dana i više, uobičajena praksa na Policijskoj akademiji u Skopju. Takva praksa ustaljena je također i u Sloveniji na ljubljanskom i mariborskom Fakultetu kriminalistike i sigurnosti s više nego vidljivim rezultatima za instituciju i pojedince.

Važan čimbenik unapređenja suvremenog policijskog obrazovanja je i financijska podrška za stvaranje materijalnih i tehničkih pretpostavki. Europska unija je na toj osnovi financirala u Makedoniji projekte koji se odnose na reformu i razvoj sustava policijskog obrazovanja s 2,1 milijuna eura. Povrh toga Norveško veleposlanstvo u Skopju financiralo je obnavljanje i usavršavanje centra za policijski trening kako bi se stvorili preduvjeti za postizanje međunarodnih standarda policijske obuke. Obnavljanje prostora za trening na Policijskoj akademiji obuhvaćalo je između ostalog zatvorenu i otvorenu streljanu te 25-metarski zatvoreni bazen. U okviru odobrenog financiranja do sada su potpuno

obnovljene i dvije zgrade internata u kojima borave gosti u međunarodnoj razmjeni i studenti Policijske akademije.

Na Skupu o suvremenom policijskom obrazovanju sudjelovalo je dvadesetak izlagačelja iz europskih zemalja i zemalja u regiji. Predsjednik AEPC-a, gosp. Maurice Petit, dao je kratki osvrt na rad ove asocijacije koja je osnovana prije 11 godina kao mreža 17 policijskih koledža iz 15 zemalja Europske unije dok danas ima 42 članice iz 34 zemlje s tendencijom daljnjeg rasta (Visoka policijska škola u Zagrebu punopravna je članica AEPC-a). Pored AEPC-a kao europske asocijacije za koordinaciju policijske obuke javljaju se još CEPOL (*European Police College*), MEPA (*Middle European Police Academy*) i NBPA (*Nordic-Baltic Police Academy*) sa zajedničkim ciljem koji se naziva **European Diploma in Policing**.

Iz širokog okvira aktivnosti AEPC-a na provođenju obrazovnih programa od interesa policijskih koledža zemalja članica za nas su posebno važna tri velika projekta potaknuta od vanjskih institucija, to su Phare – projekt (tzv. *Enfopol 118 Project*) čiji je cilj bio pomoći zemljama kandidatima dostizanje europskih standarda u području obavljanja policijskih zadaća, CARDS *Regional Program* radi reforme pravosuđa i policije u zemljama u regiji, te *Regional Police Training Initiative* iz okvira Pakta o stabilizaciji za Jugoistočnu Europu koji je upravo završen, a obuhvaćao je 13 modula čija je svrha bila na različite načine poticati policijsku suradnju u regiji. Suradnja na projektima i razmjena iskustava dobre prakse u direktnim kontaktima od neprocjenjive su važnosti za planiranje daljnjeg razvoja suvremenog policijskog obrazovanja uzimajući u obzir činjenicu da visoko obrazovanje u Europi kroz Bolonjski proces doživljava velike promjene, a zajednički standardi predstavljaju cilj koji je dužna postići svaka potpisnica deklaracije. Iz pojedinačnih izlaganja moglo se zaključiti na koji način se pojedine institucije visokoškolskog policijskog obrazovanja suočavaju s tim izazovom.

Nina Skarpenes iz Norveške predstavila je program, organizaciju i sadržaje trogodišnjeg preddiplomskog studija dok je Rainer Grieger s Fachhochschule der Polizei des Landes Brandenburg obrazložio hijerarhijsku strukturu policijske edukacije u Njemačkoj od temeljne obuke do najvišeg policijskog obrazovanja na Polizeiführungsakademie u Hiltrupe. Od ostalih izlaganja kao tematski posebno zanimljivo treba izdvojiti izlaganje Branka Lobnikara iz Slovenije (*Faculty of Criminal Justice and Security*) koji je govorio o razvojnom pravcu policijske edukacije u skladu s Bolonjskim procesom prikazano kroz studiju slučaja. Prema njegovom mišljenju, da bi se policijski službenik mogao osposobiti za uspješno obavljanje policijskog posla **potrebno je povezati nekoliko jednako važnih elemenata**: trening, edukaciju, istraživanje i međunarodnu suradnju, s time da je naveo nekoliko razina međunarodne suradnje koja se u Sloveniji sve uspješnije razvija. Od studijskih programa prema zahtjevima Bolonjskog procesa istaknuo je diplomski studij (*MA in criminal justice and security*) u trajanju od dvije godine. U prvoj godini studija ponuđena su dva obvezatna sadržaja i 6 izbornih, dok je druga godina strukturirana kroz module: *policing, criminal investigation, applied criminology, intelligence and security activity, business security, peace process and humanitarian law*. Posebno se ističe trogodišnji doktorski studij kroz tri modula: *policing and criminal investigation, criminology* i *business security*. Fakultet ima gostujuće predavače iz Engleske, Amerike, Turske i Njemačke.

Zaključeno je da usvajanje metoda i načina rada kako je predviđeno Bolonjskom deklaracijom otvara visokim policijskim školama i koledžima velike mogućnosti transformacije i dostizanje sveučilišne razine obrazovanja. Takva je transformacija, primjerice već provedena u nekoliko zemalja kao što su Republika Češka, Slovačka, Norveška, Rumunjska, Mađarska, a nedavno i na Policijskoj akademiji u Münsteru koja je postala policijsko sveučilište.

U međusobnim kontaktima izvan službenog programa višestruko je potvrđena potreba za formaliziranjem i ostvarivanjem bilateralne suradnje posebno među zemljama u regiji kako bi mobilnost kao jedan od temeljnih načela Bolonjskog procesa u najširem smislu mogla zaživjeti.

Prikaz pripremila: Dragica BUKOVAČAN*

* dr. sc. Dragica Bukovčan, voditeljica Katedre za strane jezike na Visokoj policijskoj školi MUP-a RH, Zagreb.